

Dosarul nr. 2r-258/23
2-22078960-01-2r-14062023

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Centru – N. Arabadji
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – I. Secrieru, V. Cotorobai, M. Anton

DECIZIE

23 august 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Viorica Puica

Judecători

Oxana Parfeni

Aliona Donos

examinând recursul declarat de către Olga Volcova,
în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”, în numele debitorului Asociația de Coproprietari în Condominiu nr. 60, împotriva lui Vladimir Volcov și Oldăi Volcova cu privire la încasarea datoriei pentru consumul energiei termice și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 09 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea privind repunerea în termen a cererii de apel și s-a restituit apelul declarat de către Olga Volcova ca fiind depus în afara termenului legal,

a c o n s t a t a t:

La 02 iunie 2022, SA „Termoelectrica” în numele debitorului ACC nr. 60, a depus în instanța de judecată acțiune obligă cu valoare redusă împotriva lui Vladimir Volcov și Olgăi Volcova, prin care a solicitat încasarea, în mod solidar, a datoriei pentru consumul energiei termice și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 21 septembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de către SA „Termoelectrica” în numele debitorului ACC nr. 60. S-a încasat, în mod solidar, de la Vladimir Volcov și Olga Volcova în beneficiul ACC nr. 60, cu titlu de datorie pentru energia termică prestată la locul de consum și acumulată în perioada august 2019 - aprilie 2022, în sumă de 2 473,15 lei, și în beneficiul SA „Termoelectrica”, cheltuieli de judecată, în sumă de 380 lei.

La data de 17 noiembrie 2022, Olga Volcova, a declarat apel împotriva hotărârii din 21 septembrie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, solicitând repunerea apelului în termen, admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii ca fiind ilegală și neîntemeiată.

Prin încheierea din 09 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea Olgăi Volcova cu privire la repunerea în termen a cererii de apel, s-a restituit apelul declarat de către Olga Volcova împotriva hotărârii din 21 septembrie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru pe motiv că a fost depus în afara termenului legal.

Nefiind de acord cu încheierea din 09 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, Olga Volcova, a declarat recurs la 29 mai 2023, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel, cu emiterea unei decizii, prin care să fie admisă cererea de repunere în termen a cererii de apel, cu restituirea cauzei la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată, problema soluționată prin încheierea casată.

În motivarea recursului a invocat că încheierea instanței de apel este neîntemeiată și ilegală, deoarece termenul de 30 zile de declarare a apelului urmează a fi calculat din momentul aducerii la cunoștința părții a copiei dispozitivului hotărârii, care este 14 noiembrie 2022, dar nu din data pronunțării.

Recurenta consideră că omiterea termenului de declarare a apelului s-a datorat anume comportamentului instanței de fond, or la 14 noiembrie 2022 a primit dispozitivul hotărârii, iar cererea ce apel a fost depusă la 17 noiembrie 2022.

La caz, litigiul a fost examinat în lipsă părților, în procedura pentru cererile cu valoare redusă, nefiind informată pârâta despre data, ora și locul examinării cauzei, ori prin înscrisurile anexate la cererea de repunere în termen a apelului s-a demonstrat că, în perioada 07 mai 2022 - 15 iulie 2022, 28 iulie 2022 - 15 octombrie 2022, nu s-a aflat în Republica Moldova, motiv pentru care citarea în Ziarul de gardă nu putea fi cunoscută de apelantă nici într-un mod.

În temeiul art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Cererea de recurs, declarată la 29 mai 2023, se încadrează în prevederile art. 425 din Codul de procedură civilă, ținând cont că a fost comunicată părților la 17 mai 2023 (f.d. 66).

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele cauzei civile în raport cu argumentele invocate în recurs, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este întemeiat și urmează a fi admis cu casarea încheierii instanței de apel și restituirea cauzei spre rejudecare, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Din suportul probator prezentat la actele cauzei rezultă că cauza civilă a fost examinată după procedura cererilor în valoare redusă, fără prezența participanților la proces. Prin hotărârea din 21 septembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis acțiunea oblică cu valoare redusă depusă de către SA „Termoelectrica” în numele debitorului ACC nr. 60.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 17 noiembrie 2022 Olga Volcova, a depus cererea de apel nemotivată, totodată solicitând repunerea în termen de declarare a apelului pe motiv că nu s-a aflat în țară, nu a cunoscut despre examinarea dosarului și a fost în imposibilitate să conteste în termen hotărârea.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. (3) Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

Articolul 116 alin. (1) din Codul de procedură civilă prevede că persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. (3) La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective, etc.).

Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 09 februarie 2023, a respins cererea depusă de către Olga Volcova cu privire la repunerea în termen a cererii de apel, refuzând să repună apelul în termen, invocând că apelanta urma să-și exercite dreptul la acțiune la împlinirea termenului de 30 de zile, calculate din ziua pronunțării hotărârii instanței de fond, din 21 septembrie 2022, însă cererea de apel a fost depusă la data de 17 noiembrie 2022.

Instanța de apel, constatând că adresările poștale expediate la domiciliul părților au fost restituite cu mențiunea „nereclamat”, ulterior dispunerea de către instanță de a cita public părțile în Ziarul de gardă, a apreciat că instanța de fond si-a îndeplinit obligația pozitivă de a informa pârâta/apelanta despre acțiunea depusă de către SA „Termoelectrica, în interesul debitorului ACC nr. 60, iar faptul că apelanta nu a ridicat corespondența expedită de către instanță nu poate fi imputată instanței.

Totodată, instanța de apel a menționat că apelanta Olga Volcova, contrar prevederilor art. 118 din Codul de procedură civilă nu a prezentat probe ce ar confirma temeinicia omiterii termenului prevăzut de lege pentru declararea apelului.

Aceste concluzii sunt premature, or recurenta în cererea de apel invocă că în perioada, de la inițierea procesului civil și până la emiterea actului judecătoresc în prima instanță, nu a fost în țară, împrejurare la care instanța de apel nu s-a expus. Apelanta Olga Volcova, invocând circumstanța enunțată supra, a anexat copia pașaportului cu aplicarea ștampilelor cu privire la traversarea frontierei de stat, prin punctele de trecere controlate de autoritățile oficiale ale Republicii Moldova,

specificând perioadele 07 mai 2022 - 15 iulie 2022, 28 iulie 2022 - 15 octombrie 2022.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție acceptă concluziile instanței de apel cu referire la faptul că instanța de fond și-a îndeplinit obligația pozitivă de citare a părților în conformitate cu prevederile legale și nu-i este imputabilă nerecepționarea actelor de către părți. Totuși, instanța de apel a omis să analizeze și să se expună la circumstanța invocată de apelantă, importantă pentru soluționarea justă a cererii cu privire la repunerea în termen, inclusiv sub aspectul esenței dreptului la un proces echitabil.

Pornind de la respectarea dreptului la un proces echitabil, care include și dreptul de acces la justiție, garantat de art. 6 § 1 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a libertăților fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, precum și dreptul la un remediu efectiv conform art. 13 CEDO, circumstanțele relatate generează casarea încheierii contestate. În caz contrar, partea apelantă ar fi lipsită de posibilitatea de a-și valorifica drepturile procedurale conform normelor în vigoare, garantate atât de legislația națională, cât și de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că instanța de apel nu s-a expus la toate împrejurările invocate de parte, în scopul respectării dreptului recurenței la un proces echitabil, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a admite recursul, a casa încheierea din 09 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, și a remite cauza în instanța de apel, la etapa primirii cererii de apel.

În conformitate cu art. 424 alin. (2), 427 lit. b), art. 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de către Olga Volcova.

Se casează integral încheierea din 09 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, emisă în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”, în numele debitorului Asociația de Coproprietari în Condominiu nr. 60, împotriva lui Vladimir Volcov și Oldăi Volcova, cu privire la încasarea datoriei pentru consumul energiei termice și compensarea cheltuielilor de judecat, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, la etapa primirii cererii de apel.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Viorica Puica

Judecători

Oxana Parfeni

Aliona Donos